

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор ЗВО

Вінницького національного медичного
університету ім. М.І. Пирогова,

д.медн., професор

Вікторія ПЕТРУШЕНКО

«20» 05 2025 р.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Лопаткіної Оксани Павлівни на тему: «Структура, макро- і морфометричні параметри моста в пренатальному періоді онтогенезу людини», що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія»

Комісія створена на засіданні кафедри анатомії людини, протокол № 15 від 12.05.2025 р. у складі: Гунас Ігор Валерійович, доктор медичних наук, професор, професор ЗВО кафедри гістології, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова (голова) та рецензентів: Довгань Олександр Вікторович, кандидат медичних наук, доцент, декан факультету факультету підготовки іноземних громадян, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова; Коновалов Сергій Вікторович, кандидат медичних наук, доцент, доцент ЗВО кафедри нормальної фізіології, штатний співробітник ВНМУ ім. М.І. Пирогова. Комісією було проаналізовано результати виконання здобувачем ступеня доктора філософії старшого викладача кафедри анатомії людини ВНМУ ім. М.І. Пирогова Лопаткіної Оксани Павлівни освітньо-наукової програми, індивідуального плану наукових досліджень, ознайомилась з текстом дисертації та опублікованими науковими статтями та тезами за темою дисертації, висновками комітету з біоетики Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (протокол № 10 від 23.11.2017 р. та протокол №3

від 17.03.2025 р.), а також заслухано доповідь здобувача у вигляді публічної презентації дисертаційної роботи на розширеному засіданні кафедри анатомії людини та відповіді здобувача на запитання учасників наукового зібрання.

Актуальність обраної теми дисертації.

Актуальність обраної теми дисертації зумовлена важливістю вивчення морфологічних і макрометричних параметрів моста головного мозку у пренатальному періоді онтогенезу людини. Міст є ключовою анатомічною структурою, що забезпечує взаємозв'язок між різними відділами центральної нервової системи та відіграє критичну роль у розвитку моторних і сенсорних функцій. Існуючі дослідження, присвячені морфометрії та гістогенезу моста, не дають повного уявлення про механізми його розвитку. Наявні морфометричні та цитоархітектонічні дані, а також відомості щодо розмірів і структурних характеристик моста у плодів людини, залишаються неповними та фрагментарними.

Дослідження особливостей формування та структурної організації моста в пренатальному періоді дозволяє не лише глибше зрозуміти механізми його розвитку, але й сприяє ранній діагностиці вроджених аномалій і нейродегенеративних змін. Оскільки порушення у формуванні моста можуть бути пов'язані з низкою неврологічних захворювань, детальне вивчення його морфометричних характеристик є надзвичайно актуальним для сучасної медицини та нейронаук.

Крім того, отримані дані можуть мати значний вплив на вдосконалення методів пренатальної діагностики та розробку ефективних стратегій профілактики патологій нервової системи. Це підкреслює важливість теми для фундаментальних і прикладних досліджень у галузі анатомії, ембріології та клінічної медицини.

Тому, дисертаційне дослідження **Лопаткіної Оксани Павлівни на тему: «Структура, макро- і морфометричні параметри моста в пренатальному періоді онтогенезу людини»** є актуальним, оскільки спрямоване на

встановлення макрометричних параметрів моста плодів людини різного гестаційного періоду, а також морфометричних параметрів і особливостей диференціювання сірої та білої речовини моста плода людини, характеру проліферації нейральних стовбурових клітин та оцінка експресії імуногістохімічних маркерів у структурних утворах моста.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації та відповідності темі дисертації.

Робота в цілому подана як суцільне закінчення наукового дослідження, що присвячене встановленню макрометричних параметрів моста плодів людини, їх взаємозв'язок з розмірами голови плода, а також морфометричних параметрів ядер моста та особливостей диференціювання сірої речовини головного мозку, проліферації нейральних стовбурових клітин моста плодів людини впродовж внутрішньоутробного розвитку.

Наукові результати, представлені у дисертації, базуються на системному аналізі морфометричних, макроструктурних та гістологічних параметрів моста головного мозку у пренатальному періоді онтогенезу людини. Використання сучасних методів дослідження, зокрема імуногістохімічних, мікроскопічних, морфометричних та статистичних методів, дозволило отримати достовірні та відтворювані дані щодо просторової організації, метричних характеристик і структурних змін цієї анатомічної ділянки під час внутрішньоутробного періоду розвитку організму.

Основні наукові положення, сформульовані у дисертації, ґрунтуються на достатній для вирішення поставлених задач кількості матеріалу для дослідження (дослідження проведено на 146 плодах людини чоловічої та жіночої статі терміном від 9-10 до 39-40 тижнів внутрішньоутробного розвитку, які були розділені на 12 вікових груп) та підтверджуються аналізом відповідної наукової літератури. Зокрема, у роботі акцентується увага на: закономірностях формування моста у пренатальному періоді, що мають ключове значення для

становлення центральної нервової системи, морфометричних параметрах, які демонструють динаміку росту та диференціації структурних компонентів досліджуваного відділу мозку, порівняльному аналізі з існуючими науковими даними, що підтверджує новизну та унікальність отриманих результатів.

Застосування сучасних методів дослідження забезпечило ефективне вирішення поставлених наукових завдань, сприяє отриманню об'єктивних, достовірних результатів. Тематика дисертації повністю узгоджується з її змістом, відображаючи наукову концепцію та логічний розвиток досліджуваного питання. Основні наукові положення представлені в роботі, мають чітке теоретичне обґрунтування, базуються на емпіричних даних та структурованому аналізі, що забезпечує їхню аргументованість і академічну достовірність.

Наукові положення ґрунтуються на комплексному аналізі літературних джерел, зокрема провідних досліджень з обраної тематики, опублікованих у рецензованих фахових виданнях. Висновки сформовані на основі авторського дослідження, яке включає детальну обробку отриманих даних та проведення статистичного аналізу, що підтверджує їхню репрезентативність і достовірність.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано у шести фахових виданнях України, з них одна стаття відноситься до міжнародної наукометричної бази Scopus, а також представлені 8 тезами матеріалів конференцій та конгресів. За результатами дослідження отримано 1 патент України на корисну модель.

У наукових публікаціях дисертанта детально представлено отримані результати дослідження та ґрунтовно розкрито ключові положення дисертаційної роботи.

Публікації за темою дисертації з особистим внеском здобувача:

- наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С. (2023). Морфометричні параметри моста плода людини 17–18 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Медична наука України, 19 (3), 74-80. (Фахове

видання України. *Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, сформуvala висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).*

2. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С. (2023). Структурна організація ядер моста у плодів людини 39-40 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Вісник Вінницького національного медичного університету, 27 (4), 554-557. (Фахове видання України. *Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала розділи статті, сформуvala висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).*

3. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С., Галунко, Г. М., Залевський, Л. Л. (2024). Морфологічні особливості розвитку ядра відвідного нерва у плодів людини різного гестаційного віку. Вісник проблем біології і медицини, 1 (172), 412-419. (Фахове видання України. *Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала розділи статті, сформуvala висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).*

4. Lopatkina, O. P., Tykholaz, V. O., Shkolnikov, V. S., Zalevskyi, L. L. (2024). Morphological features of the pons in human fetuses 14-15 weeks of intrauterine development. Reports of Morphology, 30 (2), 31-36. (Фахове видання України. Видання включено до міжнародної наукометричної бази Scopus. *Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала розділи статті, сформуvala висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).*

5. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О. (2024). Порівняльна характеристика розмірів моста з розмірами голови у плодів людини різного гестаційного віку. Вісник Вінницького національного медичного університету, 28 (3), 403-409. (Фахове видання України. *Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала розділи статті, сформуvala висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).*

- наукові праці, які додатково відображають наукові результати дисертації:

6. Патент на корисну модель № 138342, Україна, МПК (2019.01) G01N 1. Спосіб фіксації мосту у пренатальному періоді онтогенезу людини / Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С., Залевський, Л. Л. Заявник та патентовласник Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова. – № U 201905003; заявл. 11.05.2019; опубл. 25.11.2019, Бюл. № 22.

7. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С. (2018). Сучасні відомості про морфогенез моста в пренатальному періоді онтогенезу людини. Вісник проблем біології та медицини, 2 (144), 63-68. (Огляд літератури. Фахове видання України. Дисертантка провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти статті, сформулювала висновки, написання та оформлення статті виконано у співавторстві).

- наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Тихолаз, В. О., Ониськова, О. В., Лопаткіна, О. П., Дамзін, О. С. Морфометрична характеристика подвійного ядра у плодів людини з вадами розвитку. Матеріали науково-практичної конференції «Прикладні аспекти морфології», Вінниця, 2017, 154-156. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

9. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С. Зміна структури моста в пренатальному періоді онтогенезу людини. Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю «Індивідуальна анатомічна мінливість органів та структур організму в онтогенезі», присвяченої 60-річчю від дня народження професора Ю.Т.Ахтемійчука, Чернівці, 13-15 вересня 2018, 43-46. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

10. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков В. С., Руцька, І.А. Морфогенез структур головного мозку в ембріонів людини 6-7 тижнів гестації. Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Сучасна патоморфологічна діагностика в клінічній практиці лікаря», Вінниця, 10-11 квітня 2019, 119-120. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

11. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Школьніков, В. С. Морфометричні та гістологічні особливості заднього мозку у ембріонів людини 6-7 тижнів гестації. Матеріали науково-практичної конференції «Актуальні питання сучасної морфології», присвяченої 100-річчю з дня народження професора Яхниць О.Г. та 65-річчю з дня народження Заслуженого діяча науки і техніки України, професора Волошина М.А, Запоріжжя, 2020, 114-115. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

12. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Галунко, Г. М., Руцька, І. А. Особливості розвитку ядер моста у плодів людини 17-18 тижнів внутрішньоутробного розвитку. Матеріали IX Міжнародної науково-практичної конференції «Scientists and existing problems of human development», Загреб, Хорватія, 14-17 листопада 2023. С. 165-166. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

13. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Стельмашук, П. О., Залевський, Л. Л., Стельмашук, О. А. Порівняльна оцінка ядер відвідного нерва у плодів людини різного гестаційного періоду. Матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції «Innovative scientific research: theory and practice», Стокгольм, Швеція, 21-24 листопада 2023. – С. 245-246. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

14. Лопаткіна, О. П., Галунко, Г. М., Залевський, Л. Л. Розвиток ядер моста у плодів людини в терміні гестації 39-40 тижнів. Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференція з міжнародною участю PRO Київ, Київ, 26 березня 2024. – С. 211-213. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

15. Лопаткіна, О. П., Тихолаз, В. О., Галунко, Г. М., Залевський, Л. Л. Антропометричні параметри голови плодів людини в різні періоди гестації. Матеріали Всеукраїнської наукової конференція з міжнародною участю «Актуальні питання морфології», присвячені 100-річчя від дня народження професора Л. Личковського, Львів, 17 травня 2024. – С. 127-128. (Тези. Дисертантка здійснила набір матеріалу, провела аналіз літературних джерел, написала фрагменти тексту, оформлення тез виконано у співавторстві).

У вказаних наукових публікаціях повністю викладені результати дисертаційного дослідження, наукові положення, висновки і практичні рекомендації, які впливають із них.

Результати досліджень, що включені до дисертації, оприлюднені на Науково-практичній конференції з міжнародною участю «Індивідуальна анатомічна мінливість органів та структур організму в онтогенезі», присвяченої 60-річчю від дня народження професора Ю.Т.Ахтемійчука (Чернівці, 2018); Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна патоморфологічна діагностика в клінічній практиці лікаря» (Вінниця, 2019); Науково-практичній конференції «Актуальні питання сучасної морфології», присвячений 100-річчю з дня народження професора Яхниць О.Г. та 65-річчю з дня народження Заслуженого діяча науки і техніки України, професора Волошина М.А. (Запоріжжя, 2020); IX Міжнародній науково-практичній конференції «Scientists and existing problems of human development» (Загреб, Хорватія, 2023); X Міжнародній науково-практичній конференції «Innovative scientific research: theory and practice» (Стокгольм, Швеція, 2023); I Всеукраїнській науково-

практичній конференції з міжнародною участю «PRO Київ» (Київ, 2024); Всеукраїнській науковій конференції з міжнародною участю «Актуальні питання морфології», присвяченої 100-річчю від дня народження професора Л. Личковського (Львів, 2024).

Теоретичне та практичне значення результатів дослідження

Дане дисертаційне дослідження є фрагментом планових наукових робіт кафедри анатомії людини Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова «Встановлення морфологічних змін утворів центральної нервової системи людини протягом пренатального періоду онтогенезу (макроскопічне, гістологічне, морфометричне, імуногістохімічне дослідження)», № держ. реєстрації 0118U001043.

Отримані результати досліджень значно розширюють сучасні уявлення про морфогенез моста головного мозку у пренатальному періоді онтогенезу людини, зокрема вперше встановлено параметри моста у плодів залежно від гестаційного віку, а також їхній взаємозв'язок з антропометричними характеристиками голови та виявлені закономірності темпів його росту в різні гестаційні терміни, що дозволяють визначити критичні періоди внутрішньоутробного розвитку, пов'язані з прискореним формуванням морфологічних структур.

Значною новизною є порівняльний аналіз гістоархітектонічної диференціації та розвитку нейронів сірої речовини плодів людини, що може слугувати основою для прогнозування вроджених аномалій та патологічних станів моста. Вперше досліджено асинхронний характер змін рухових і чутливих ядер моста, визначено періоди їх інтенсивного і сповільненого розвитку. Важливим аспектом дослідження є аналіз експресії імуногістохімічних маркерів Ki-67 та Bcl-2, що дозволяє оцінити інтенсивність клітинної проліферації та апоптозу у структурі моста на різних етапах внутрішньоутробного періоду.

Отримані результати можуть бути використані у пренатальній діагностиці для оцінки нормального та патологічного розвитку центральної нервової

системи. Визначений взаємозв'язок розмірів моста з параметрами голови відкриває перспективи для вдосконалення методів ультразвукового моніторингу, що сприятиме більш точному виявленню аномалій розвитку.

Крім того, отримані дані можуть бути використані для подальших морфогенетичних досліджень, зокрема для аналізу розвитку моста у плодів людини, матері яких мали певні клінічні патології. Це також може слугувати критерієм для оцінки формування мозкових структур у несприятливих екологічних умовах, що важливо для дослідження впливу навколишнього середовища на нейроонтогенез.

Результати проведених досліджень впроваджені у науково-дослідну роботу і навчальний процес на кафедрі анатомії людини, патологічної анатомії та гістології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, науковій та навчальній роботі кафедри нормальної анатомії Львівського національного медичного університету ім. Д. Галицького, науковій та навчальній роботі кафедри анатомії людини, клінічної анатомії та оперативної хірургії Дніпровського державного медичного університету.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності в цілому і основних положень дисертації.

Дисертація Лопаткіної Оксани Павлівни викладена українською мовою, побудована за класичною схемою і оформлена згідно існуючих вимог.

Дисертаційна робота викладена на 164 сторінках (123 сторінки залікового машинописного тексту) і складається з анотації, змісту, переліку умовних позначень, скорочень і термінів, вступу, огляду літератури, опису матеріалів та методів дослідження, розділів власних досліджень, аналізу і узагальнення отриманих результатів, висновків, списку використаних літературних джерел та 5 додатків. Дисертація ілюстрована 11 таблицями та 47 рисунками.

В анотаціях українською та англійською мовами представлена вирішена науково-практична задача, стисло викладені основні положення дисертаційної роботи, зазначені її наукова новизна, практичне значення та вказані ключові

слова.

У **«Вступі»** дисертації висвітлена актуальність теми, вказаний зв'язок роботи з науковою темою кафедри, сформульовані мета та завдання дослідження, означені об'єкт, предмет та методи дослідження, визначені наукова новизна та практичне значення отриманих результатів і їх впровадження в практику, вказаний особистий внесок здобувача, надані відомості щодо апробації результатів дисертації на наукових форумах та публікацій дисертанта. Вступ викладено на 7 сторінках.

У **першому розділі («Огляд літератури»)** дисертації, викладеному на 19 сторінках, наведені результати проведеного здобувачем аналізу даних сучасної наукової літератури за напрямком дисертаційного дослідження. У трьох підрозділах огляду літератури наведені сучасні дані щодо особливостей диференціюванню сірої та білої речовини моста плодів людини, а також цитоархітектоніку та експресію імуногістохімічних препаратів у структурних утворах моста. Даний розділ закінчується стислим висновком автора, що розвиток моста плода людини має важливе значення для будь-якого пренатального обстеження у випадках підозри на аномалії розвитку мозку.

У **другому розділі («Матеріали та методи дослідження»)** дисертації автором ґрунтовно викладено методику та основні методи дослідження. Розділ викладений на 13 сторінках та складається з 2 підрозділів. У першому підрозділі описана характеристика об'єктів дослідження, вказані групи дослідження. Зазначено, що згідно Висновку комісії з питань біомедичної етики Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова (протокол № 10 від 23.11.2017 р. та протокол № 3 від 17.03.2025 р.), проведена робота виконана з дотриманням основних положень GCP (1996), Конвенції про захист прав та гідності людини у зв'язку із застосуванням досягнень біології та медицини (1996) та матеріали дослідження не заперечують основним біоетичним нормам Гельсінської декларації про етичні принципи проведення науково-медичних досліджень за участю людини прийнятої 59-ою Генеральною асамблеєю Всесвітньої медичної асоціації у 2008 році. Дослідження виконували відповідно

до методичних рекомендацій «Дотримання етичних та законодавчих норм і вимог при виконанні наукових морфологічних досліджень». У другому підрозділі детально описані методи дослідження, які використовувались під час дослідження

Наступні чотири розділи власних досліджень відображають основні результати дисертаційної роботи. Усі вказані розділи роботи закінчуються формулюванням стислих висновків, що додатково підкреслюють важливість результатів досліджень.

Третій розділ («Взаємозв'язок між розмірами голови та моста у плодів людини різного гестаційного віку») викладений на 16 сторінках та містить 3 таблиці. У цій частині роботи автор детально описує антропометричні параметри голови та морфометричні параметри моста, а також статистично значущі зв'язки між розмірами голови та розмірами моста. Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені в 4 статтях у фахових наукових журналах України, одна з яких відноситься до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Четвертий розділ («Гістологічні та морфометричні параметри рухових ядер моста у плодів людини різного гестаційного віку») викладений на 18 сторінках та містить 3 таблиці і 24 рисунків. У цьому розділі автор досліджував рухові ядра моста у плодів людини різного гестаційного періоду та детально описував морфометричні параметри рухових ядер та особливості гістоцитоархітекtonіки моста плодів людини. Розділ 4 закінчується загальним висновком, який підкреслює результати цього розділу. Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені в 3 статтях у фахових наукових журналах України, одна з яких відноситься до міжнародної наукометричної бази Scopus.

П'ятий розділ («Гістологічні та морфометричні параметри чутливих ядер моста у плодів людини різного гестаційного віку») дисертації викладений на 12 сторінках, містить 2 таблиці та 16 рисунків. Дисертантом проведена науково-дослідницька робота чутливих ядер черепних нервів в

ділянці моста у плодів людини різного гестаційного періоду. Розділ 5 закінчується загальним висновком, який підкреслює результати цього розділу. Результати досліджень, які представлені у даному розділі дисертації, відображені в 3 статтях у фахових наукових журналах України, одна з яких відноситься до міжнародної наукометричної бази Scopus.

Шостий розділ («Морфометричні параметри епендимного шару у плодів людини різного гестаційного періоду») викладений на 8 сторінках, містить 2 таблиці та 18 рисунків. У цьому розділі дисертації автор визначав зміни параметрів епендимного шару протягом усього гестаційного періоду, а також визначав рівень експресії маркера проліферації Ki-67 та рівень експресії антиапоптичного маркера Bcl-2 у клітинах епендимного шару плодів людини в усіх досліджуваних групах. Розділ 6 закінчується загальним висновком, який підкреслює результати цього розділу.

У розділі **«Аналіз і узагальнення результатів досліджень»** О.П. Лопаткіна проводить порівняльний аналіз отриманих результатів з результатами інших науковців. Розділ викладений на 24 сторінках друкованого тексту, містить 18 рисунків.

Узагальнюючий висновок та 4 окремих **висновка** дисертації сконцентровано відображають основні результати роботи, відповідають отриманим результатам, меті та завданням дослідження.

У списку використаних джерел наукової літератури наведено 154 найменувань, з яких 85 джерел викладені латиницею та 69 – кирилицею.

В **Додатках** дисертації наведені наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації та наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації; акти впровадження результатів дисертаційної роботи в навчальний процес та лекційні матеріали, практичну діяльність (загалом 5 актів впровадження).

Первинна документація дисертаційної роботи представлена в повному об'ємі і повністю відповідає змісту дисертаційного дослідження. Перевірка первинної документації показала повну вірогідність усіх первинних документів.

Під час перевірки узагальнених даних з фактичним матеріалом виявлена їх повна відповідність.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці

Отримані в ході дисертаційного дослідження дані можуть стати основою для розробки методів прогнозування та попередження патологічних станів моста. Крім того, результати роботи можуть бути використані для подальшого вивчення морфогенезу моста на матеріалі плодів з клінічною патологією, а також для оцінки впливу несприятливих екологічних факторів на його розвиток.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності

Ознак порушення академічної доброчесності дисертантом Лопаткіною О.П. не виявлено. Рукопис дисертації на тему: «Структура, макро- і морфометричні параметри моста в пренатальному періоді онтогенезу людини» обсягом 164 сторінок друкованого тексту було перевірено на плагіат програмним засобом «антиплагіатна Інтернет – система StrikePlagiarism.com. Рівень оригінальності становить 82,8 %. За перевіркою посилань комп'ютерною програмою визначено, що наявні окремі співпадіння з власними публікаціями, термінологією, посиланнями на літературу та загальновживаними фразами.

Результати обговорення презентації на засіданні кафедри (структурного підрозділу)

Під час обговорення презентації на засіданні кафедри встановлено, що дисертант у повному обсязі володіє матеріалами дисертаційного дослідження, надає ґрунтовні відповіді на поставлені питання, пов'язані із дисертаційною роботою, чітко дотримується встановлених вимог до тривалості доповіді. Інформація, представлена у доповіді та презентації, відповідає матеріалам дисертаційного дослідження.

Відповідність дисертації встановленим вимогам

За актуальністю, обсягом та змістом проведених досліджень, достовірністю та науковою новизною отриманих результатів, обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням, висвітленню результатів роботи у періодичних наукових виданнях, структурою та оформленням представлена дисертація Лопаткіної Оксани Павлівни на тему: «Структура, макро- і морфометричні параметри моста в пренатальному періоді онтогенезу людини» відповідає усім вимогам згідно наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації».

На момент проведення фахового семінару для апробації дисертації усі неточності усунені, зауваження враховані. Претензій до дисертанта та його роботи немає. Дисертаційна робота в повній мірі відповідає спеціальності 091 «Біологія».

ВИСНОВОК

Дисертація Лопаткіної Оксани Павлівни на тему: **«Структура, макро- і морфометричні параметри моста в пренатальному періоді онтогенезу людини»**, що представлена на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 09 «Біологія» за спеціальністю 091 «Біологія», є завершеною науковою працею, в якій наведені нові науково обґрунтовані результати проведених особисто здобувачем досліджень щодо вирішення наукової задачі, яка полягає у встановленні закономірностей макро- та морфометричних параметрів моста у пренатальному періоді онтогенезу людини.

За основними змістовними ознаками, актуальністю, науковою новизною та обґрунтованістю основних положень, висновків і рекомендацій, теоретичним і практичним значенням дисертація відповідає вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня

2022 р. № 44 зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 341 від 21 березня 2022 р., № 502 від 19 травня 2023 р. та № 507 від 3 травня 2024 р. і оформлена відповідно до наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» та рекомендується до проведення публічного захисту з метою присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 «Біологія».

Висновок підготовлено за результатами фахового семінару, який відбувся 20 травня 2025 року на кафедрі анатомії людини на платформі Microsoft Teams за участі фахівців кафедр: анатомії людини, гістології, нормальної фізіології Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова.

Головуючий на засіданні кафедри
д.мед.н., професор,
професор ЗВО кафедри гістології
ВНМУ ім. М.І. Пирогова

 Ігор ГУНАС

«20» травня 2025 року

